

HIIU VALLA JA KÄINA VALLA ÜHINEMISLEPING

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 punkti 10, haldusreformi seaduse § 4 lõike 2, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹, Käina Vallavolikogu ettepaneku Hiiu Vallavolikogule, Emmaste Vallavolikogule ja Pühalepa Vallavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmise (Käina Vallavolikogu 24.8.2016 otsus nr 103) ja Hiiu Vallavolikogu 8.9.2016 otsuse nr 297 ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta ning Pühalepa Vallavolikogu 25.10.2016 otsuse nr 38 „Läbirääkimiste alustamisest keeldumine“ ja Emmaste Vallavolikogu 31.10.2016 otsusest nr 159 „Seisukoha võtmine Käina Vallavolikogu 24. august 2016 otsuse III 103 „Omavalitsuste ühinemisläbirääkimiste kohaldamine“ kohta ning sellele järgnenud ühinemisläbirääkimiste tulemused, Hiiu vald ja Käina vald (edaspidi ühinevad omavalitsused) kinnitavad ühinemislepingu (edaspidi leping).

1. Üldsätted

1.1. Leping sätestab ühinevate omavalitsuste vabatahtliku ühinemise tulemusena omavalitsuse üksuste ühinemise aja ja eesmärgid, moodustatava omavalitsusüksuse õigusliku staatuse, nime, sümboolika, piirid, ühinenud omavalitsusüksuste õigusaktide kehtivuse, ühinemisega kaasnevad organisatsioonilised ümberkorraldused ja juhtimisstruktuuriga seotud muutused, avalike teenuste osutamise põhimõtted teenusvaldkonniti, ametnike ja töötajatega seotud küsimuste lahendamise, investeringud ja riikliku ühinemistoetuse kasutamise.

1.2. Uue omavalitsusüksuse (edaspidi vald) tegevussuundade kavandamisel, eesmärkide elluviimisel, kohustuste täitmisel, teenuste korraldamisel ning rahaliste vahendite suunamisel lähtub valla volikogu (edaspidi volikogu) lepingus sätestatust.

1.3. Ettevalmistusperiood on ajavahemik lepingu kinnitamise (eeldatav aeg detsember 2016) ja ühendvalla moodustamise (2017 valimistulemuste väljakuulutamisele järgnev päev) vahel.

1.4. Üleminekuperiood on esimene valimisperiood.

2. Ühinemise eesmärgid

2.1. Ühinevate omavalitsuste jätkusuutliku arengu ja strateegilise juhtimisvõimekuse suurendamine läbi nende tugevuste ja arengupotentsiaali kasutamise.

2.2. Valla sotsiaalse, majandusliku, kultuurilise, administratiivse ja territoriaalse terviklikkuse saavutamine, haldussuutlikkuse suurendamine, valla piirkondade omapära säilitamine ning koostöö arendamine.

2.3. Suutlikkuse tõstmine valla elanike elukvaliteedi parandamiseks eelarveväliste vahendite taotlemise, kohalike arengueelduste rakendamise ja eelarveväliste investeeringute kaasamise kaudu.

2.4. Kohaliku demokraatia arendamine, kodanikualgatusetele ja vastutusele suunatud tegevuste toetamine läbi valla piirkondade kogukonnapõhise aktiivse toimimise alt üles initsiatiividel.

2.5. Valla elanikele kvaliteetsete avalike teenuste hea kättesaadavuse tagamine.

2.6. Ühistranspordi kohaldamine inimeste liikumis- ja tööhõivevajadustele vastavaks.

2.7. Hiiumaa kui ühtse toimeruumi arendamine ja huvide eest seismine.

3. Ühinemise aeg

Valla õigusvõime tekib alates 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast. Nimetatud hetkest omab uus vald kõiki lepinguosaliste õigusi ja kohustusi ning lähtub lepingus kokkulepitust.

4. Kohaliku omavalitsuse üksuse liik, nimi, piirid ja sümboolika

- 4.1. Ühinenud omavalitsuse üksuse liik on vald, mille nimi on Hiiumaa vald.
- 4.2. Valla haldusterritoorium moodustub Hiiu ja Käina valdade haldusterritooriumite alusel.
- 4.3. Volikogu ja vallavalitsuse juriidiliseks aadressiks on Keskväljak 5a, Kärkla 92413 Hiiumaa.
- 4.4. Ühinevate omavalitsuste kui avalik-õiguslike juriidiliste isikute tegevus lõpeb. Hiiumaa vald on ühinevate omavalitsuste õigusjärglane.
- 4.5. Valla sümboolikana kasutatakse Hiiu valla sümboolikat. Osavaldade sümboolikatena kasutatakse Käina valla ja endiste Kärkla linna ja Kõrgessaare valla sümboolikat.

5. Haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevate õigusaktide ja dokumentide kehtivus

- 5.1. Valla õigusaktide kehtestamiseni kehtivad ühinevate omavalitsuste õigusaktid sellel territooriumil, kus nad olid kehtestatud ja ulatuses, kus nad ei ole vastuolus lepinguga.
- 5.2. Valla põhimääruse projekt töötatakse välja ettevalmistusperioodil ning selle kiidavad heaks ühinevate valdade volikogud. Põhimääruse kinnitamisel lähtub volikogu ettevalmistusperioodil välja töötatud ja ühinevate valdade poolt heaks kiidetud põhimääruse projektist. Kuni valla põhimääruse kinnitamiseni lähtutakse ühineva Käina valla põhimäärusest.
- 5.3. Asjaajamise dokumendid annab ühinevate vallavalitsuste kui ametiasutuste nimel üle ametist lahkuv vallavanem ja võtab vastu vallavalitsuse kui ametiasutuse nimel vallavanem. Üleantavad asjaajamise dokumendid ja nende registrid on koostatud ja arhiveeritud vastavalt avaliku halduse dokumentide säilitamisele ja arhiveerimisele kehtestatud korrale.
- 5.4. Vallavalitsuse haldusesse üleminevad hallatavad asutused tegutsevad seni kehtinud põhimääruste alusel ja ulatuses, kus need ei ole vastuolus lepinguga, kuni uute põhimääruste kehtestamiseni.
- 5.5. Valla arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve vastuvõtmiseni ning uue üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad ühinevate omavalitsuste arengukavad, eelarvestrateegiad, eelarved ja üldplaneeringud, kui need ei ole vastuolus lepinguga.
- 5.6. Ühinevate omavalitsuste juriidiliste isikute puhul lähtutakse õigusjärgluse põhimõttest.
- 5.7. Oluliste arengudokumentide ja õigusaktide ettevalmistamist ja ühtlustamist alustatakse ettevalmistusperioodil ja selleks moodustavad ühinevad omavalitsused töörühmad.
- 5.8. Lepingu kinnitamise päevast ühinevate omavalitsuste volikogudes kuni volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevani võivad asjaomased volikogud netovõlakoormust mõjutavaid varalisi kohustusi võtta 1.11.2016 seisuga kinnitatud eelarvestrateegias planeeritud mahus. Netovõlakoormust mõjutavaid varalisi kohustusi eelarvestrateegia väliste investeeringute tegemiseks 2017. aastal võib võtta volikogude vastastikuse konsensuse korras vastavalt haldusreformi seaduse §-le 25.

6. Juhtimisstruktuur ja organisatsioonilised ümberkorraldused

6.1. Ühinenud vallas tagatakse elanike huvide väljaselgitamine ja esindamine.

6.1.1. Volikogu koosseisus on 17 liiget, kes valitakse 3 valimisringkonnas. Valimisringkonnad moodustatakse osavaldade kaupa. 2017. aasta volikogu valimistel avatakse valimisjaoskonnad vähemalt 2013. aasta valimisjaoskondade asukohtades.

6.1.2. Tähtsustatakse volikogu komisjonide rolli valla otsustusprotsessis, kujundatakse mehhanism, mis tagab piirkondlikult tasakaalustatud esindatuse volikogu komisjonides.

6.2. Vallas rakendatakse detsentraliseeritud valitsemis- ja juhtimiskorralduse põhimõtteid.

6.2.1. Ühinevate omavalitsuste territooriumide põhiselt moodustatakse osavallad.

6.2.2. Moodustatakse osavallakogud, mille peamine ülesanne on tagada elanike kaasaráärmisvõimalus kohalikes ja ülevallalistes otsustusprotsessides, aidata kujundada arvamusi ja tagada sisendeid ning tagasisidet otsustusorganitele (vallavalitsus, volikogu, volikogu komisjonid) piirkonna tervikliku arengu küsimustes ja piirkonna halduse kvaliteedi kohta.

6.2.3. Osavallakogusse kuuluvad:

6.2.3.1. kaks valimisringkonnast enim hääli saanud volikogu liiget;

6.2.3.2. osavallas registreeritud ja tegutsevate ettevõtjate esindaja;

6.2.3.3. osavallas registreeritud ja tegutsevate kodanikeühenduste ja külavanemate esindaja;

6.2.3.4. osavallas tegutseva munitsipaalkoolide hoolekogude esindaja;

6.2.3.5. osavallas elavate noorte esindaja.

6.2.4. Osavallakogu moodustamise täpne korraldus ja funktsioonid töötatakse välja ettevalmistusperioodil. Osavallakogu liikmed valitakse sihtrühmade koosolekutel, mille korraldavad ettevalmistusperioodil valimiseelsete volikogude esimehed. Osavallakogu koosseisu kinnitab volikogu pärast valimisi.

6.2.5. Moodustatakse osavallavalitsused valla ametiasutusena. Osavallavalitsuste poolt tagatakse pädevuse piires vähemalt järgmiste teenuste osutamine ja ülesannete täitmine:

6.2.5.1. piirkonnatasandi arendustegevus ja koostöö kodanikeühendustega,

6.2.5.2. igapäevane sotsiaalhoolekanne,

6.2.5.3. registritoimingud ning elanike valla asjaajamise ja õiguslane nõustamine,

6.2.5.4. ehitus, maa ja planeeringute alane nõustamine ja asjaajamine,

6.2.5.5. vallavara haldamine ja majandamine, sh elamu- ja kommunaalmajandus ning haljastus ja heakord;

6.2.5.6. noorsootöö, kultuur- ja sport.

6.2.6. Kõik hallatavad asutused jätkavad oma tegevust avalike teenuste osutajatena.

6.2.7. Osavallavalitsuse (ametiasutusena) haldusalas on osavalla territooriumil tegutsevate hallatavate asutuste (va koolid ja lasteaiad) juhtimine. Osavalla territooriumil tegutsevad koolid ja lasteaiad on vallavalitsuse hallatavad asutused, kuid nende majanduslike tugifunktsioonide korraldamine on osavalla pädevuses.

6.2.8. Tagatakse valdkonnapõhiste teenuste kättesaadavus osavaldades. Vallavalitsuse ametnike ja töötajate teenistuskohad võivad asuda osavallavalitsuste ruumides.

6.2.9. Osavallavalitsuse poolt osutatavate teenuste maht ja teenistukohtade arv sõltub osavalla teenuspiirkonna suuruselt ning võib olla erinev.

6.2.10. Arendatakse kodanikuühenduste, külakeskuste, SA-de ja MTÜ-de võimekust osutada teatud avalikke teenuseid ning töötatakse välja tegevustoetuste ja projektide rahastamise kord.

6.2.11. Osavallavalitsust juhib osavallavanem, kes nimetatakse ametisse vallavalitsuse poolt vallavanema ettepanekul. Osavallavanema ametisse nimetamisel ja ametist vabastamisel peab olema osavallakogu kooskõlastus. Juhul kui osavallakogu ei kooskõlasta osavallavanema

kandidaati kolmandal korral nimetatakse osavallavanem ametisse osavallakogu kooskõlastuseta. Osavallakogu poolt mitte kooskõlastatud kandidaati ei või kooskõlastamiseks esitada teistkordselt.

6.2.12. Osavallavanemal, kui ta ei ole valitsuse liige, on õigus võtta sõnaõigusega osa vallavalitsuse istungitest.

6.3. Ühinenud valla organisatsioonis on poliitikakujundamine ja strateegiline juhtimine selgelt eristatud igapäevase halduse ja teenuste osutamise funktsioonidest.

6.3.1. Soovitavalt kaasatakse osavallavanem vallavalitsuse koosseisu.

6.3.2. Vallavalitsusse koondatakse valla kui terviku strateegilise juhtimise ja halduse kompetents, tugiteenused, valdkonnaspetsialistid ja teenuste osutajad. Keskelt koondatakse kompetentsid ja korraldatakse vähemalt järgimiste ülesannete täitmine:

6.3.2.1 finantsjuhtimine ja raamatupidamine;

6.3.2.2.ehituse-, maa- ja planeeringutega seotud ülesanded;

6.3.2.3.riigihangete korraldamine;

6.3.2.4.sotsiaalvaldkonna koordineerimine ja kitsad kompetentsid (nt lastekaitse, terviseedendus);

6.3.2.5.hariduse jt vallaülelül koordineeritavate valdkondade juhtimiskompetentsid;

6.3.2.6.valla strateegiline arendamine, sh ettevõtluskeskkonna arendus;

6.3.2.7.õigusloome ja õiguslane kompetents;

6.3.2.8 dokumendihaldus.

6.4. Vallavalitsuse (ametiasutuse) ja osavallavalitsuste (ametiasutuste) teenistujate struktuuri ja teenistuskohade koosseisu projekt töötatakse välja ettevalmistusperioodil hiljemalt 01.06.2017.

Vallavalitsuse töökohad võivad paikneda osavalla ruumides. Toetatakse paindlikku tööaega ja töökorraldust. Igas osavallas on avatud töötamise koht, kus on tagatud töö tegemise võimalus vallavalitsuse sisevõrgus. Vallavalitsuse majanduse valdkonna teenistuskohad (ehitus, planeerimine, riigihanked, energeetika jms kompetents) asuvad Käina osavallas.

6.5. Võetakse suundumus kõikide tänaste toimivate asutuste säilitamisele, kuid samas nende juhtimise ja korraldamise tõhustamisele ning nende rahastamise viimisele ühtsele läbipaistvale ja võrreldavale alusele. Asutuste tõhususe suurenemine tagatakse ennekõike nende omavahelise koostöö soodustamise ja parema strateegilise juhtimise ja koordineerimise arvel.

7. Avalike teenuste osutamine ja arendamine

7.1. Üldharidus

7.1.1. Tagatakse elukohalähedane alus- ja põhihariduse kättesaadavus.

7.1.2. Olemasolev haridusasutuste võrk koos seniste kooliastmetega säilitatakse.

7.1.3. Töötatakse välja terviklik strateegia hariduse valdkonna arendamiseks.

7.1.4. Hariduspiirkonda käsitletakse ja koordineeritakse ühtselt, tagades samas haridusasutuse eripärade arvestamise ja pedagoogilise tegevuse korraldamise ja juhtimise.

7.1.5. Analüüsitakse haridusasutuste poolt pakutavate tugispetsialistide teenuseid ja teenuste vajadust eesmärgiga tagada õpilastele võrdse mahu ja kvaliteediga tugiteenuseid.

7.1.6. Arendatakse koostööd ametiõppe haridusasutustega (eelkõige Hiiumaa Ametikool, Kuressaare Ametikool, Haapsalu Kutsehariduskeskus) ja Hiiumaa Gümnaasiumiga.

7.2. Huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö

7.2.1. Arendatakse kogu valda hõlmavat huvitegevuse ja noortekeskuste võrgustikku eesmärgiga laiendada laste ja noorte juurdepääsu erinevatele vaba aja ja noorsootöö tegevustele.

7.2.2. Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse huvihariduse ja Kärkla Muusikakooli baasil arendatakse tegevust, et tagada valla eri piirkondade lastele ligipääs huviharidusele. Lähtutakse põhimõttest, et liigub õpetaja mitte õpilased.

7.2.3. Hiiumaa Spordikooli tegevust arendatakse, et tagada valla eri piirkondade lastele ligipääs õppes osalemiseks.

7.2.4. Olemasolevad noortekeskused jätkavad tegevust.

7.2.5. Noorte soovil luuakse noorte esinduskogu, mille esindajad kaastakse valla otsustusprotsessi.

7.3. Kultuur

7.3.1. Kultuuritegevus jätkub vähemalt ühinemiseelsetes asukohtades. Vald koordineerib ja mitmekesistab kultuuritegevusi ning toetab prioriteetseid sündmusi valla erinevates piirkondades. Vald jätkab traditsiooniliste sündmuste korraldamist ja uute algatuste toetamist.

7.3.2. Kohapealses kultuurielus säilitatakse kultuuritaristu ning väljakujunenud kultuuri- ja vabaaja üritused ning sündmused, mille kalenderplaani koostamist koordineeritakse ülevallaliselt.

7.3.3. Säilitatakse raamatukogude võrgustik kogu valla territooriumil. Hiiu valla raamatukogu täidab maakonnaraamatukogu funktsiooni.

7.3.4. Muuseumite töö jätkub senistes asukohtades ja tagatakse nende tihe koostöö.

7.3.5. Peetakse oluliseks kultuurivaldkonnas tegutsevate MTÜ-de ja SA-te toetamist.

7.3.6. Peetakse oluliseks kaitsta ja arendada muinsuskaitsealuseid objekte, väärtuslikke maastikke ja miljööväärtuslikke alasid.

7.4. Sport ja vaba aeg

7.4.1. Sporditegevus jätkub vähemalt valla ühinemiseelsetes asukohtades. Vald koordineerib ja mitmekesistab sporditegevusi ning toetab prioriteetseid sündmusi valla erinevates piirkondades. Vald jätkab traditsiooniliste sündmuste korraldamist ja uute algatuste toetamist.

7.4.2. Arendatakse tervisespordikeskuseid, sh Käina Spordikeskuse ujulat ja muid spordirajatisi ning tagatakse üle valla kättesaadavad sportimisvõimalused. Seatakse eesmärgiks spordirajatiste optimaalne kasutamine ja erinevate võimaluste arendamine.

7.4.3. Hiiumaa Spordikooli tegevust arendatakse, et tagada valla eri piirkondade lastele ligipääs õppes osalemiseks.

7.4.4. Jätkatakse spordiklubide toetamist.

7.4.5. Jätkatakse seniste tervise-ja spordiürituste korraldamist, mille kalenderplaani koostamist koordineeritakse ülevallaliselt, ja arendatakse ülevallalisi sarju ning üritusi.

7.5. Külaliikumine ja koostöö kodanikeühendustega

7.5.1. Jätkatakse külaseltside tegevuse toetamist ning julgustatakse nende suuremat osalemist vallaelus. Ülevallaliste ürituste ja projektide toetamine otsustatakse vallavalitsuses.

7.5.2. Säilitatakse kodanikeühenduste toetamine vähemalt ühinemiseelses mahus.

7.5.3. Toetatakse kogukondlikku vaba aja veetmise taristu arendamist ning olemasolevate külaplatside ja külakeskuste parendamist.

7.5.4. Jätkatakse koostööd üleriigiliste külaliikumiste ja koostööorganisatsioonidega (näiteks Kodukant jt).

7.6. Sotsiaalteenused ja -toetused, rahvatervise ja tervishoiu korraldus

7.6.1 Võimaldatakse sotsiaalvaldkonna teenistujate spetsialiseerumist, et tagada teenuste kvaliteet.

7.6.2. Koduhooldusteenuse osutamisel püütakse säilitada väljakujunenud praktikaid. Töötatakse välja ja eelistatakse teenuseid inimeste kodulähedaseks ja kodushooldamiseks (toetatud elamine, koduhooldusteenus, jt).

7.6.3. Sotsiaalteenused ja -toetused kehtestatakse valla territooriumil ühtsetel alustel ja määrades. Püütakse säilitada senist sotsiaaltoetuse summaarset osakaalu eelarves ja eelistatakse vajaduspõhiseid sotsiaaltoetuseid.

7.6.4. Ühinenud omavalitsuse igas osavallas tagatakse elanikele sotsiaalvaldkonna spetsialistide vastuvõtt.

7.6.5. Sotsiaalteenuste kättesaadavus ei tohi halveneda üheski osavallas, vallaelanik peab saama sotsiaalteenuseid võimalikult kodu lähedal. Teenuse osutamisel abivajajatele lähtutakse abivajaja reaalsest vajadusest ja läheduse printsiibist, mistõttu esmane sotsiaalnõustamine ja sotsiaalteenuste osutamine toimub osavaldades.

7.6.6. Tõstetakse olemasolevate sotsiaalteenuste kvaliteeti ja arendatakse uusi.

7.6.7. Eesmärk on suurendada elanike terviseteadlikkust, terviseteenuste kasutamist ja vähendada riskikäitumist. Oluline on terviseprofiilides kavandatud meetmete elluviimine.

7.6.8. Töötatakse välja ja eelistatakse teenuseid inimeste kodukohalähedaseks ja kodushooldamiseks (koduhooldusteenus, toetatud asendushooldus, toetatud elamine jt).

7.6.9. Erivajadustega laste ja erihoolekandeteenuste (täna teenuseosutaja Hiiu Valla Sotsiaalkeskus) arendamine ja kättesaadavuse tagamine kogu vallas.

7.6.10. Tagatakse sotsiaaltranspordi kättesaadavus.

7.6.11. Vald peab oluliseks Hiiumaa Haigla tegevuse jätkumist riiklikul finantseerimisel üldhaiglana ja selle poolt tervishoiuteenuste pakkumist Hiiumaal.

7.7. Majandus, rahandus ja eelarve

7.7.1. Volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast kuni uue eelarve vastu võtmiseni jätkatakse juba vastu võetud eelarvete täitmist.

7.7.2. Valla eelarve koostamisel tuleb lähtuda lepingu punktis 2 sätestatud eesmärkidest, arengukavadest ja ühinevate omavalitsuste huvidest.

7.7.3. Valla eelarve koostamisel võetakse arvesse ühinevate omavalitsuste varasemad prioriteedid. Valla eelarve peab kajastama lepingus kokkulepitud tegevuste, teenuste ja asutuste finantseerimist ning ühinevate omavalitsuste lepinguid.

7.7.4. Valla eelarve kujundamisel lähtutakse järgmisest põhimõtetest:

7.7.4.1 valla eelarve formeeritakse põhimõttel alt üles. Osavald koostab vallavalitsuse vormil osavalla valitsuse ja tema hallatavate asutuste eelarvetaotluste baasil osavalla põhitegevuse tasakaalustatud eelarve ja esitab selle vallavalitsusele. Vallavalitsus koostab keskselt juhitavate valdkondade, osutatavate teenuste, hallatavate asutuste kulude ja investeeringute vajaduste projekti koos põhjendustega ja esitab volikogule koondeelarve;

7.7.4.2. ülesannete täitmisega ja teenuste osutamisega kaasneb rahaline kate. Lähtutakse ühinevate omavalitsuste 2017. aasta põhitegevuse eelarve mahust;

7.7.4.3. osavalla kulude katteks eraldatav tulude osa lepitakse kokku peale vallavalitsuse struktuuri koostamist 30.06.2017 ja valitsemiskulude jagunemise selgumist vallavalitsuse ja osavalla valitsuste vahel. Vallavalitsuse tasandile jääb kasutada fikseeritud % maksutuludest ja ressursitasudest, mis katab vallavalitsuse põhitegevuse kulu. Osavalla tuludeks eraldatakse ülejäänud osa maksutuludest ja ressursitasudest ning muud kokkulepitud tulud. Valla ja osavalla valitsemise kulud kokku võivad suureneda maksimaalselt 5% 2019 võrreldes 2017, tingimusel, et valitsemise kulude osakaal põhitegevuse kuludes ei suurene.

7.7.4.4 osavalla põhitegevuse eelarve tulud koosnevad:

7.7.4.4.1. maksutuludest ja ressursitasudest, vastavalt 2017 a. antud valla tegelikule maksutulude ja ressursitasude laekumise proportsioonile kogu valla tegelike maksutulude ja ressursitasude laekumisest;

7.7.4.4.2. kaupade ja teenuste müügist;

7.7.4.4.3. sihtotstarbelistest toetustest;

7.7.4.4.4. riigilt valla teede hoolduseks eraldatud toetusest, vastavalt riigi toetuse eraldamise metoodikale;

7.7.4.4.5. riiklikust haridustoetusest, mis kuni haridusasutuste palgapoliitika ühtlustamiseni jaotatakse koolidele, vastavalt riigi toetuse eraldamise metoodikale;

7.7.4.4.6. muud omatulud.

7.8. Elamu-, kommunaal- ja jäätmemajandus

7.8.1. Investeeringute tegemisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavades püstitatud eesmärkidest ning Eesti Keskkonnastrateegias sätestatud nõuetest. Rahastamisse kaasatakse vahendeid Euroopa Liidu struktuurifondidest ja Keskkonnainvesteeringute Keskusest.

7.8.2. Jätkatakse hajaasustuse programmi elluviimist eeldusel, et see jätkub riikliku programmina.

7.8.3. Võetakse eesmärgiks viia katlamajad säästlikumatele lahendustele, kasutades taastavaid energiaallikaid.

7.8.4. Jätkatakse korraldatud jäätmevedu. Korraldatakse jätkuvalt ohtlike jäätmete kogumisringe ning arendatakse jäätmekogumispunktide ja OÜ Hiiumaa Prügila tööd.

7.8.5. Tagatakse kalmistute haldamine. Kalmistute hooldamisel ja kasutamisel säilivad kehtivad põhimõtted ja eeskirjad, arvestatakse piirkondlikke eripärasid.

7.9. Kohalikud teed, tänavad, tänavavalgustus ja heakord

7.9.1. Teede hooldamise, sh teede talihoolduse, ning haljastuse teostamisel säilivad seni kehtinud põhimõtted ja kvaliteedinõuded, arvestatakse piirkondlikke eripärasid.

7.9.2. Hanke tingimuste koostamisel arvestatakse väljakujunenud piirkondadega, ühtlustatakse hangete põhimõtteid.

7.9.3. Tagatakse teede remont ja rekonstrueerimine teehoiukava ja/või kohalike teede investeeringute kava alusel.

7.10. Ühis- ja koolitransport

7.10.1. Säilitatakse välja kujunenud transpordisüsteem ja seda arendatakse edasi vastavalt vajadusele. Tagatakse kõigi piirkondade hea transpordiühendus valla ja osavallakeskustega.

7.10.2. Tagatakse õpilasesõbralik koolide teeninduspiirkondi arvestav koolitranspordisüsteem.

7.10.3. Vald osaleb Hiiumaa ja mandri ning Hiiumaa ja Saaremaa vahelise praami- ja lennuliikluse korraldamisel.

7.11. Ettevõtluskeskkond

7.11.1. Vald peab oluliseks ettevõtluskeskkonna arendamist ja valla elanike töövõimaluste mitmekesistamiseks peetakse järjepidevalt dialoogi ettevõtjate ja ettevõtjaid ühendavate organisatsioonidega.

7.11.2. Vald toetab, arendab ning turundab munitsipaalomandis olevaid sadamaid.

7.11.3. Vald peab oluliseks külastuskeskkonna ja turismimajanduse arengut, panustades traditsiooniliste kultuuriürituste läbiviimisesse, turismi- ja turunduse koordineerimisse ning uute tähtsündmuste ellukutsumisse.

7.12. Organisatsioonidesse kuulumine ja välissuhted

7.12.1. Valla kuulumise kohalike omavalitsuste liitudesse ja kohalike omavalitsuste koostööorganisatsioonidesse otsustab volikogu peale 2017. a kohalike omavalitsuste volikogude valimisi.

7.12.2. Kõikidesse muudesse koostööühendustesse kuulumist jätkatakse, kui volikogu ei otsusta teisiti.

7.12.3. Valla välissuhete aluseks olevad partnerluskokkulepped kiidab heaks volikogu arvestades maksimaalses ulatuses välja kujunenud ja toimivaid koostöösuhteid välispartneritega.

8. Valla ametnikud ja töötajad

8.1. Seatakse eesmärgiks ametnike ja töötajate koosseisu võimekuse maksimaalset kaasamist vallas ja vajadusel nende professionaalse taseme suurendamist koolitamise ja spetsialiseerumise teel.

8.2. Valla ametiasutuste teenistujate ja hallatavate asutuste töötajatega seotud küsimuste lahendamisel lähtutakse üldjuhul haldusreformi seaduse § 18 sätestatust. Hallatavad asutused viiakse täiskoosseisus üle ja nende koosseisus ühinemise tõttu muudatusi ei tehta.

8.3. Kõigile ühinevate omavalitsuste ametiasutustega teenistussuhtes olevatele ametnikele ja töötajatele pakutakse vallas võimalusel tema haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele vastavat ameti- või töökohta.

8.4. Juhul kui ametnik või töötaja, kellele pakutakse samaväärset ameti- või töökohta, ei soovi vallas oma teenistussuhet jätkata, vabastatakse ta teenistusest koondamise tõttu. Koondamishüvitiste maksmisel lähtutakse seaduses sätestatust.

8.5. Ametnik või töötaja, kellele pakutud teenistuskohal ei ole samaväärne ja ta ei soovi seetõttu vallas oma teenistussuhet jätkata, koondatakse, makstes preemiat teenistuja kolme kuu põhipalga või töötasu ulatuses. Preemiat makstakse vallavalitsuse struktuuri jõustumisest arvates 15 kuu jooksul.

8.6. Ühinevate omavalitsuste juhtidele kohalduvad sotsiaalsed garantiid vastavalt haldusreformi seadusele.

8.7. Ametnik või töötaja viiakse üle uuele ameti- või töökohale valla ametiasutuse struktuuris kui tema teenistus- või tööülesanded oluliselt ei muutu.

8.8. Juhtide ameti- või töökohtade täitmisel ja uute ameti- või töökohtade loomisel ja nende täitmisel leitakse personal eelkõige sisekonkursi teel, et tagada info, teadmiste ja oskuste kvaliteet ja nende säilimine ning haldusprotsesside tõrgeteta jätkumine.

8.9. Enne sisekonkursi läbiviimist viiakse ametnike ja töötajatega läbi arenguestlus, milles selgitatakse välja ametniku või töötaja karjäärihuvid, samuti ümber- või lisaspetsialiseerumise valmisolek. Koostatakse kõigile arusadavad ja ühtsed sisekonkursi läbiviimise põhimõtted.

9. Ühinemistoetuste kasutamine ja investeeringud

9.1. Ühinemistoetust kasutatakse Lepingu lisa 13.4 toodud investeeringute rahastamiseks ja haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks seotud kuludeks, milleks on:

9.1.1. registrite ühildamine ja sellega seotud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiliste ning tarkvara soetamisega seotud investeeringud;

9.1.2. valla juhtimisstruktuuri ümberkorraldamisega seotud kulud, sh lahkumishüvitised;

- 9.1.3. valla õigusaktide ühtlustamine ning arengu- ja strateegiadokumentide koostamine ja selleks
- 9.1.4. vajalike uuringute ja analüüside läbiviimine;
- 9.1.5. ametnike ja töötajate ümber- ja täiendõpe;
- 9.1.6. organisatsioonide töökorralduste mõistlik ühtlustamine.
- 9.2. Investeeringuid tehakse järgides valla terviku tasakaalustatud arengu põhimõtet, arvestades ühinenud omavalitsuste arengukavasid ja eelarvestrateegiaid, tehtud investeeringuid ja võetud kohustusi ning majanduslikke võimalusi.
- 9.3. Ühinevate omavalitsuste poolt kokku lepitud investeeringute loetelu koos eeldatava maksumuse ja finantseerimisallikatega on esitatud lepingu lisas 13.4. Enne loetletud investeeringute tegemist ei alustata uute strateegiliste objektide ehitamist.

10 Vaidluste lahendamine

Lepingu täitmisega seonduvad vaidlused lahendatakse seadusega ettenähtud korras.

11 Muud tingimused

- 11.1 Leping kehtestab ühinevatele omavalitsustele kehtivad ja täielikult siduvad kohustused, mis tagavad lepingu tingimusteta täitmise. Kui ühinenud omavalitsuste õigusaktid on vastuolus lepingus sätestatud põhimõtetega, loetakse leping ülimuslikuks ning tegevustes lähtutakse lepingus sätestatust.
- 11.2. Lepingu lahutamatuks osaks on selle juurde kuuluvad lisad.
- 11.3. Leping on koostatud kahes identses eestikeelses originaaleksemplaris, millest iga ühinev omavalitsus saab ühe originaali. Lepingu koopia edastatakse Hiiu maavanemale ning avalikustatakse ühinevate omavalitsuste ametlikul veebilehel ja Riigi Teatajas.

12 Lepingu jõustumine ja kehtivus

- 12.1. Leping on kinnitatud nende omavalitsuste vahel, kes on selle oma volikogude vastavate otsustega kinnitanud. Vajadusel viiakse lepingusse sisse tehnilised muudatused ühinevate omavalitsuste kohta.
- 12.2. Leping jõustub 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogude valimistulemuste väljakuulutamise päevast alates ja kehtib järgmiste Hiiu Vallavolikogu korraliste valimiste tulemuste väljakuulutamiseni.
- 12.3. Ühinemislepingu muutmiseks on vajalik volikogu koosseisu vähemalt 2/3 häälteenamus.
- 12.4. Ühinemise hetkest omab vald kõiki ühinevate omavalitsuste õigusi ja kohustusi ning lähtub lepingus kokkulepitust.
- 12.5. Vallavalitsus esitab volikogule vähemalt kord aastas koos valla majandusaasta aruandega ülevaate lepingu täitmisest.

13 Lepingu lisad

- 13.1. Seletuskiri
- 13.2. Auditeeritud 2015.a majandusaasta aruanded
- 13.3. Ühineva omavalitsuse kaart mõõtkavas 1:50000
- 13.4. Investeeringute kava 2018-2021

